

Behandeling

Hormoonbehandeling bij overgangsklachten

Hormonen kunnen helpen bij overgangsklachten. Wanneer u na het lezen van de informatie: wel of geen hormonen tijdens de overgang, (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/wel-of-geen-hormoonbehandeling-bij-overgangsklachten>) heeft gekozen voor hormonen, leest u hier meer over de behandeling.

Onregelmatige menstruaties, opvliegers en nachtelijk transpireren zijn verschijnselen die horen bij de overgang en gaan normaal gesproken vanzelf weer over. Heeft u veel last van klachten door de overgang? Dan kunt u nadenken over een behandeling met hormonen. Bijvoorbeeld als u uw normale taken en activiteiten niet meer kunt doen. Of als u slecht slaapt en daardoor de hele tijd erg moe bent. Bespreek dit met uw arts. Deze kan u vertellen over de verschillende behandelingen en de voordelen en nadelen.

Meer informatie? Kijk op [degynaecoloog.nl](https://www.degynaecoloog.nl/informatiefilms/de-overgang/) (<https://www.degynaecoloog.nl/informatiefilms/de-overgang/>)

(073) 553 62 50

Maandag t/m vrijdag 8.30 – 12.00 uur 13.30 – 17.00 uur

Hoe verloopt de behandeling?

Alle belangrijke informatie op een rij

De behandeling

Welke hormoontherapie is geschikt?

Welk middel voor u geschikt is, heeft te maken met uw klachten.

- Heeft u uw laatste menstruatie al gehad?
- Heeft u andere ziektes of problemen? Zoals: hart- en vaatziekten, bijvoorbeeld een hartinfarct of beroerte.
- Heeft u last van migraine?
- Heeft u een allergie?

De klacht waar u het meest last van heeft, bepaalt wat voor u de beste behandeling is. Zo is er voor vaginale droogheid een andere therapie dan voor opvliegers.

Hoe lang duurt het voordat de hormonen gaan werken?

Het duurt meestal 3 maanden voordat de hormonen tegen overgangsklachten goed werken.

Hormonen bij klachten van de vagina

Hormonen bij klachten van de vagina

Heeft u last van klachten van de vagina? Dan kunt u kiezen voor een crème of pil die u in uw vagina moet inbrengen. Dit maakt de klachten zoals irritatie, jeuk en meer vocht en slijm (afscheiding) minder. Het helpt soms ook tegen een droge vagina.

Bij klachten van de vagina krijgt u een zwakke vorm of kleine hoeveelheid van deze hormonen. Daarom beschermen ze niet tegen zwangerschap. Ze helpen niet bij andere klachten, zoals opvliegers of zweten.

Risico's gebruik hormonen bij vagina

Pillen en crèmes voor in de vagina geven bijna nooit overgevoelige reacties. U kunt ze veilig een paar jaar gebruiken. Ze geven geen risico's voor uw gezondheid.

Hormonen bij opvliegers en zweten

Hormonen bij opvliegers en zweten

Middelen met een bepaalde hoeveelheid estradiol kunnen helpen tegen opvliegers en zweten. Estradiol is een vrouwelijk hormoon. Het zorgt ervoor dat u minder opvliegers krijgt en dat de opvliegers minder heftig zijn. Klachten van de vagina worden vaak ook minder.

Estradiol geeft wel iets meer kans op baarmoederkanker. Daarom krijgt u er een hormoon bij dat daartegen beschermt. Dit is het hormoon progestageen.

Als uw baarmoeder is weggehaald, dan heeft u geen kans op baarmoederkanker. U krijgt daarom een middel met alleen estradiol. Dit middel maakt ook uw kans op borstkanker de eerste 5 jaar iets kleiner.

Tabletten met estradiol en een progestageen

Voor opvliegers en zweten kunt u tabletten krijgen met estradiol en progestageen. Er zijn verschillende soorten progestageen. Deze 2 middelen zijn het meest veilig:

- estradiol met natuurlijk progesteron
- estradiol met dydrogesteron

De middelen beschermen niet tegen zwangerschap. Tot 1 jaar na uw laatste menstruatie moet u daarom ook een voorbehoedsmiddel gebruiken, zoals condooms.

Risico's en bijwerkingen

Kanker

Ongeveer 10 van de 100 vrouwen van 50 jaar of ouder krijgt borstkanker, zonder dat ze hormonen gebruiken. Hormonen kunnen die kans iets groter maken, maar dat hoeft niet. Het verschilt per soort hormoon:

Tabletten estradiol met natuurlijk progesteron:

- Er is geen bewijs dat de kans op borstkanker groter wordt.
- Als u het langer dan 5 jaar gebruikt, heeft u wel iets meer kans op baarmoederkanker.

Tabletten estradiol met dydrogesteron:

Als u het langer dan 5 jaar gebruikt, heeft u mogelijk iets meer kans op borstkanker.

Tabletten estradiol met een ander soort progestageen:

Ook als u deze korter dan 5 jaar gebruikt, heeft u mogelijk iets meer kans op borstkanker.

Als u stopt met de tabletten, worden de risico's weer steeds kleiner. Na 2 jaar is de kans op ziektes weer hetzelfde als voordat u hormonen gebruikte.

Bijwerkingen

- In de eerste maanden houdt uw lichaam soms meer vocht vast. U kunt dan last hebben van gevoelige borsten, hoofdpijn en misselijkheid.
- U kunt (weer) bloed verliezen. Dit verschilt per persoon en per soort pil.
- U heeft iets meer kans op trombose, dit zijn bloedstolsels in een bloedvat. Voorbeelden zijn een trombosebeen of een longembolie. De kans hierop is heel klein.
- U heeft iets meer kans op een beroerte. De kans blijft heel klein. De kans kan veel groter zijn als u rookt of als u een hoge bloeddruk of te hoog cholesterol heeft.

Tabletten, pleisters, spray of gel met alleen estradiol

Deze middelen helpen allemaal goed tegen opvliegers en zweten.

- pillen (estradiol om in te nemen)
- of iets voor op uw huid: pleisters, een spray of een gel (estradiol op de huid)

De pleisters, spray en gel kunnen ook helpen bij somber en boos zijn of minder zin in vrijen.

Pleisters, een spray of gel zijn het veiligst als 1 of meer van de onderstaande dingen voor u klopt:

- U heeft meer kans op hart- en vaatziekten.
- U bent te zwaar (overgewicht).
- In uw familie komt een hoge bloeddruk of te hoog cholesterol voor.
- U heeft trombose, zoals een trombosebeen of longembolie.
- U heeft aanvallen van erge hoofdpijn (migraine).
- U heeft vroeger tijdens een zwangerschap problemen gehad. Zoals een hoge bloeddruk, zwangerschapsvergiftiging of suikerziekte (zwangerschapsdiabetes).

Bespreek met uw arts als dit bij u zo is.

De middelen met alleen estradiol zijn geschikt als:

- Uw baarmoeder is weggehaald.
- U daarbij een pil met progestageen gebruikt.
- U een hormoonspiraaltje heeft. Het spiraaltje geeft namelijk een progestageen af (levonorgestrel spiraaltje). Dat beschermt tegen baarmoederkanker. Het spiraaltje moet u na 3 jaar laten vervangen.

Risico's

Bij tabletten heeft u iets meer kans op bloedstolsels in een bloedvat. Dit heet trombose. De kans blijft klein. Bij pleisters, spray of gel is er geen grotere kans op trombose.

Testosteron

Tijdens de overgang daalt de hoeveelheid testosteron in het lichaam meestal niet. Rond het 60e levensjaar kan deze zelfs iets stijgen.

Testosteron helpt niet tegen overgangsklachten zoals opvliegers, nachtelijk zweten of stemmingswisselingen. Soms schrijft een arts testosteron voor aan vrouwen na de overgang, die minder zin hebben in seks. Dit gebeurt alleen als andere hormoonbehandelingen niet genoeg helpen.

Voordat een behandeling met testosteron start, is het belangrijk dat een zorgverlener met kennis van seksuele problemen onderzoekt of er sprake is van een verminderd seksueel verlangen. Ook kijkt de zorgverlener of er eventueel andere factoren zijn die hier invloed op hebben en of deze behandeld kunnen worden.

Praktische tips

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak>). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

MijnJBZ

Via MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Zie ook: Wat kan ik in MijnJBZ zien? (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/wat-kan-ik-in-mijnjbz-zien>)

Naar de dokter? 3 goede vragen!

Als u naar de arts gaat voor onderzoek of behandeling, heeft u altijd meerdere mogelijkheden waaruit u kunt kiezen. Wat het beste bij u past, hangt van een aantal zaken af. Het is belangrijk om samen met uw arts deze zaken op een rijtje te zetten. Dit kunt u doen door 3 goede vragen (<https://3goedevragen.nl/patienten/>) te stellen.

Betrokken afdelingen

Gynaecologie en Verloskunde (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/gynaecologie-en-verloskunde>)

Aandacht voor overgangsklachten

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/aandacht-voor-overgangsklachten>)

Code GYN-794